

Znečišťování ovzduší lokálními topeništi – legislativní řešení v okolních státech

Mgr. Vendula Krčmářová, sdružení Arnika

Znečištění ovzduší a způsoby řešení v malých obcích, Ostrava 16.2.2011

Německo

(zdroj informací: Federal Environment Agency)

- Legislativa ochrany ovzduší v SRN je v přístupu k lokálním topeništím na rozdíl od legislativy ochrany ovzduší v ČR mnohem propracovanější a přísnější
- Povinnosti provozovatelů spalovacích zdrojů jsou v SRN stanoveny již od nízkých tepelných jmenovitých výkonů, a to pro všechny provozovatele
- Lokální topeniště podléhají kontrole (1x ročně), která se provádí pro všechny lokální topeniště od jmenovitého tepelného výkonu 11 kW spalující plynná a kapalná paliva a od jmenovitého tepelného výkonu 15 kW spalující tuhá paliva bez ohledu na činnost vykonávanou provozovatelem.
- Kontroly vykonávají osoby oprávněné k výkonu kominické živosti, kontroluje se spalovací zařízení i komín, nad 15 kW probíhá i měření emisí
- Zařízení typu krbu, která budou nainstalována a provozována po after 31.12. 2014 budou muset být vybavena odlučovači na eliminaci prachu.
- Nejpozději do jednoho roku od instalace topného zařízení, které se plní ručně a využívá pevná paliva, nebo po změně uživatele, musí být provoz topeniště zkontrolován autorizovanou osobou (správná instalace, používání, správné skladování paliva)

Polsko

(zdroj informací: Fundacja Ekologiczna Arka)

- Podle znění zákona o ochraně ovzduší může městská policie provádět kontrolu tak, že vejde do soukromého domu a provede kontrolu, čím se v domě topí. Tento zákon dává městské policii v této oblasti větší pravomoce než jsou její základní, vyplývající ze zákona o polských obecních/městských policiích.
- Dle názoru právních poradců Michała Kubicza a Roberta Jędrzejczyka (z právní kanceláře Gide Loyrette Nouel, kterou si ekologická Nadace Arka najala, aby jim udělali studii, co podle platných zákonů je a není možné se špinavým ovzduším dělat), pokud se majitel nemovitosti rozhodne odmítnout podřídit své topeniště kontrole městskou policií, pak podle čl. 379 zákona o ochraně ovzduší je to vnímáno jako přestupek.
- Avšak - většinou si obce tímto výkladem zákona nejsou jisté a mají strach ho takto interpretovat. Městská policie tedy nejčastěji kontroluje topeniště, pokud jí to je majitelem nemovitosti POVOLENO a pokud ne (častá situace), omezuje se na kontrolu majitelovy smlouvy o odvozu odpadků (zda-li je nepálí v peci a nešetří tím peníze za odvoz) a ptají se, jakým způsobem majitel svou nemovitost vytápí.
- Valná většina dalších obcí sází spíše na vzdělávání lidí o škodlivosti spalování odpadů (toxické látky) a nebezpečích (poškození topeniště, ucpání komína, požár) spojeným s pálením odpadů, a na změny ve způsobu, jakým jsou koncipovány smlouvy o odvozu odpadku z takových, kde se účtuje dle množství odvezeného odpadu na takové, ve kterých výše poplatku závisí pouze na počtu osob přihlášených na daném místě.
- Za spalování odpadu pokuty až 5000 Zł.

Rakousko

(zdroj informací: Clemens Konrad OEKOBUERO, Austria)

- Polétavý prach je problém zejména v Grazu a ve Vídni
- V Rakousku je povinnost nechat zkontrolovat komín a kotel odbornou firmou, která případné prohřešky nahlásí úřadu
- Malé zdroje = zařízení s příkonem do 400 kW pro vytápění či ohřev vody
- Nejsou zde přímo pokuty za znečišťování, ale pokuty za nesprávnou instalaci či používání kotle
- Různé formy podpory ekolog. vytápění jak na státní, tak na krajské úrovni (*biomasa, plyn, solární systémy*)

Slovensko

zdroj informací: **ZÁKON z 13. prosince 2006**

o pravidelné kontrole kotlů, vytápěcích soustav a klimatizačních systémů

- Povinné kontroly kotlů v nevýrobních budovách (tzn. školy, nemocnice, rodinné domy, bytové domy, admin. budovy), výkon kotle 20 kW a více
- Pokud je kotel starší 15ti let, vykoná se i kontrola celé topné soustavy
- Kontrolu si objednává vlastník zařízení u autorizované osoby (požadavky ke kontrole oznámí oprávněná osoba písemně nejméně deset pracovních dní před kontrolou).
- Přestupku, resp. správního deliktu se vlastník dopustí pokud:
- nezabezpečí pravidelnou kontrolu zařízení
- neodevzdá při prodeji budovy zprávu z poslední kontroly novému vlastníkovi,
- neodevzdá při pronájmu budovy nebo zařízení osvědčenou kopii zprávy z poslední kontroly nájemci
- Za to vše hrozí pokuty do 10 000 Sk

menovitý výkon kotla [kW]	palivo	interval pravidelnej kontroly [rok]	
		rodinné domy a bytové domy	iné budovy
<20 – 30)	fosílna tuhá a tekutá palivo okrem zemného plynu	10	7
	zemný plyn	15 (do 31.12.2022)	12 (do 31.12.2019)
	biomasa, bioplyn	15	15
<30 – 100)	fosílna tuhá a tekutá palivo okrem zemného plynu	4	4
	zemný plyn	6	6
	biomasa, bioplyn	10	10
<100 a viac	fosílna tuhá a tekutá palivo okrem zemného plynu	2 (do 31.12.2009)	2 (do 31.12.2009)
	zemný plyn!!!	3 (do 31.12.2010)	3 (do 31.12.2010)
	biomasa, bioplyn	6	6

Slovensko

Kdo řeší problematiku lokálních topenišť?

- Přestupky a správní delikty podle § 9 a 10 zákona projednává obec, v jejímž územním obvodu se budova nachází
- Pokud je obec vlastníkem budovy nebo správcem budovy ve vlastnictví státu, kraje nebo obce podle zvláštního předpisu, řeší je Státní energetická inspekce.
- Při ukládání pokuty se přihlíží na závažnost protiprávního jednání, na rozsah následků, či na případné opakované porušení povinností.
- Pokutu podle § 10 zákona je možné uložit do dvou let ode dne, kdy se o spáchání správního deliktu orgán oprávněný na uložení pokuty dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchaný.
- Výnosy z pokut uložených obcí jsou příjmem obce. Výnosy z pokut uložených Státní energetickou inspekcí jsou příjmem státního rozpočtu.

Přibližné porovnání platných emis. limitů (ne dle norem) pro tuhé znečišťující látky (mg/m³) (zdroj: J.Horák, VŠB, 2009)

palivo	dřevo (13%O ₂)		uhlí (8%O ₂)	
příkládání	automatické	ručně	automatické	ručně
SRN	150	150	150	150
Rakousko	99	99	118	178
Švýcarsko	44-65	44-150	71-106	71-244
ČR	-	-	-	-

Děkuji za pozornost

vendula.krcmarova@arnika.org

